

2. PROTOKÓŁ W SPRAWIE STOSOWANIA ZASAD POMOCNICZOŚCI I PROPORCJONALNOŚCI

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC zapewnić przyjmowanie decyzji jak najbliżej obywateli Unii,

ZDECYDOWANE stworzyć warunki dla stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności ustanowionych w artykule I-11 Konstytucji oraz ustanowić system kontroli stosowania tych zasad,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

Artykuł 1

Każda instytucja zapewnia stałe przestrzeganie zasad pomocniczości i proporcjonalności, ustanowionych w artykule I-11 Konstytucji.

Artykuł 2

Przed zgłoszeniem wniosku dotyczącego europejskiego aktu ustawodawczego Komisja prowadzi szerokie konsultacje. Konsultacje te, w stosownym przypadku, uwzględniają wymiar regionalny i lokalny przewidywanych działań. W szczególnie pilnych przypadkach Komisja nie prowadzi konsultacji. W swoim wniosku uzasadnia taką decyzję.

Artykuł 3

Do celów niniejszego Protokołu przez „projekty europejskich aktów ustawodawczych” rozumie się wnioski Komisji, inicjatywy grupy Państw Członkowskich, inicjatywy Parlamentu Europejskiego, wnioski Trybunału Sprawiedliwości, zalecenia Europejskiego Banku Centralnego lub wnioski Europejskiego Banku Inwestycyjnego mające na celu przyjęcie europejskiego aktu ustawodawczego.

Artykuł 4

Komisja przekazuje parlamentom narodowym Państw Członkowskich swoje projekty europejskich aktów ustawodawczych i swoje zmienione projekty, równocześnie z ich przekazaniem ustawodawcy Unii.

Parlament Europejski przekazuje swoje projekty europejskich aktów ustawodawczych i swoje zmienione projekty parlamentom narodowym.

Rada przekazuje projekty aktów ustawodawczych pochodzących od grupy Państw Członkowskich, Trybunału Sprawiedliwości, Europejskiego Banku Centralnego lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego i zmienione projekty parlamentom narodowym Państw Członkowskich.

Uchwały ustawodawcze Parlamentu Europejskiego oraz stanowiska Rady są po przyjęciu przekazywane parlamentom narodowym.

Artykuł 5

Projekty europejskich aktów ustawodawczych są uzasadniane w odniesieniu do zasad pomocniczości i proporcjonalności. Każdy projekt europejskiego aktu ustawodawczego powinien zawierać szczegółowe stwierdzenie umożliwiające ocenę zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności. Takie stwierdzenie powinno zawierać dane umożliwiające ocenę skutków finansowych wniosku oraz, w przypadku europejskiej ustawy ramowej, jej skutków dla regulacji wprowadzanych przez Państwa Członkowskie, w tym, w stosownym przypadku, dla ustawodawstwa regionalnego. Podstawy stwierdzenia, że cel Unii może zostać lepiej osiągnięty na poziomie Unii, są uzasadniane na podstawie jakościowych, a tam gdzie to możliwe, ilościowych wskaźników. Projekty europejskich aktów ustawodawczych biorą pod uwagę konieczność zminimalizowania wszelkich obciążeń finansowych lub administracyjnych nakładanych na Unię, rządy krajowe, władze regionalne lub lokalne, podmioty gospodarcze i obywateli oraz to, by takie obciążenia były współmierne do zamierzonego celu.

Artykuł 6

Każdy parlament narodowy lub każda izba parlamentu narodowego może, w ciągu sześciu tygodni od daty przekazania projektu europejskiego aktu ustawodawczego, przesłać przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji uzasadnioną opinię zawierającą powody, dla których uznaje, że dany projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości. Do parlamentu narodowego lub izby parlamentu narodowego należy konsultowanie się, w razie potrzeby, z parlamentami regionalnymi mającymi kompetencje ustawodawcze.

Jeżeli projekt europejskiego aktu ustawodawczego pochodzi od grupy Państw Członkowskich, Przewodniczący Rady przekazuje opinię rządów tych Państw Członkowskich.

Jeżeli projekt europejskiego aktu ustawodawczego pochodzi od Trybunału Sprawiedliwości, Europejskiego Banku Centralnego lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Przewodniczący Rady przekazuje opinię zainteresowanej instytucji lub organowi.

Artykuł 7

Parlament Europejski, Rada i Komisja oraz, w stosownym przypadku, grupa Państw Członkowskich, Trybunał Sprawiedliwości, Europejski Bank Centralny lub Europejski Bank Inwestycyjny, jeżeli projekt aktu ustawodawczego pochodzi od nich, uwzględniają uzasadnione opinie wydane przez parlamenty narodowe lub izbę jednego z parlamentów narodowych.

Każdy parlament narodowy dysponuje dwoma głosami rozdzielonymi w zależności od narodowego systemu parlamentarnego. W narodowym systemie parlamentarnym dwuizbowym każda z izb dysponuje jednym głosem.

Jeżeli uzasadnione opinie o niezgodności projektu europejskiego aktu ustawodawczego z zasadą pomocniczości stanowią co najmniej jedną trzecią głosów przyznanych parlamentom narodowym zgodnie z akapitem drugim, projekt zostaje poddany ponownemu przeglądowi. Próg ten wynosi jedną czwartą w przypadku projektu europejskiego aktu ustawodawczego przedłożonego na podstawie artykułu III-264 Konstytucji dotyczącego przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

Po ponownym przeglądzie Komisja lub, w stosownym przypadku, grupa Państw Członkowskich, Trybunał Sprawiedliwości, Europejski Bank Centralny lub Europejski Bank Inwestycyjny, jeżeli projekt aktu ustawodawczego pochodzi od nich, może postanowić o utrzymaniu, zmianie lub wycofaniu projektu. Decyzja musi być uzasadniona.

Artykuł 8

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Państwa Członkowskie, zgodnie z artykułem III-365 Konstytucji, w związku naruszeniem przez europejski akt ustawodawczy zasady pomocniczości lub przekazanych przez nie zgodnie z ich porządkiem prawnym w imieniu ich parlamentu narodowego lub jego izby.

Zgodnie z tym samym artykułem, również Komitet Regionów może wnosić takie skargi przeciwko europejskim aktom ustawodawczym, do których przyjęcia Konstytucja wymaga jego konsultacji.

Artykuł 9

Komisja przedkłada co roku Radzie Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i parlamentom narodowym sprawozdanie w sprawie stosowania artykułu I-11 Konstytucji. Sprawozdanie roczne jest również przekazywane Komitetowi Regionów i Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.
